

Veel belangstelling voor regiodagen Passend Onderwijs

In november organiseerde de projectgroep Pasklaar Passend Onderwijs in cluster 2 van Siméa vier bijeenkomsten over Passend Onderwijs. Deze waren voor bestuurders, managers en kaderfunctionarissen, zoals leden van Commissies van Begeleiding en Commissies voor de Indicatiestelling. Tijdens de dagen informeerde Siméa over de gevolgen van Passend Onderwijs en dacht ze met de deelnemers na over de implicaties van de bestuurlijke kaders voor de toekomstige praktijk. De beoogde invoering van de wet Passend Onderwijs is nog altijd voorzien voor 1 augustus 2013. 'Het ministerie hoopt het wetsvoorstel voor het kerstreces nog aan te bieden aan de Tweede Kamer, nadat het advies van de Raad van State is ontvangen.'

De eerste regiodag was op 3 november in Utrecht en werd bezocht door vijftig deelnemers. Ondanks uitvallende treinen en flinke files werd er enthousiast gediscussieerd over de twee belangrijke gesprekstema's: Toelaten tot handelen en Onderwijsarrangementen.

Er is veel kritiek op de huidige praktijk, zoals teveel papieren rompslomp, te lange procedures, te weinig maatwerk, te duur en te ver van de realiteit. De deelnemers vonden het boeiend om

Een aandachtig gehoor op 3 november in Utrecht.

de mogelijke nieuwe praktijken vanaf 2013 te bezien vanuit het perspectief van de klant. Die klant is natuurlijk niet alleen het kind, de leerling zelf, maar ook de vele mensen erom heen, zoals de ouders, maar ook de collega's in het regulier onderwijs. Of je nu leerkracht bent, directeur of coördinator binnen een samenwerkingsverband als je de expertise van cluster 2 wilt benutten, dan moet je die wel kunnen bereiken.

In de centrale presentatie stond de leerling Anne centraal. Aan de hand van zijn situatie werden de gevolgen van Passend Onderwijs voor 16 duizend leerlingen in cluster 2 in kaart gebracht. Opvallende uitspraken over de toelating waren:

- Zet in je diagnostiek handelingsgerichtheid centraal en combineer dat met het vertalen van communicatieve redzaamheid in heldere criteria.
- Maak toch gebruik van het oordeel van de deskundige professional.
- Zorgvuldigheid is en blijft geboden; je kunt niet al het papierwerk uitbannen.
- Ken de zorgprofielen van het regulier onderwijs in je regio.
- Houd de functie van trajectbegeleider

nog eens tegen het licht; het mag geen institutie worden!

Vanuit verschillende klantperspectieven werden de volgende uitspraken genoteerd:

- Teveel lichte onderwijsarrangementen maakt de spoeling erg dun.
- Probeer onderwijs en extra zorg meer met elkaar te verbinden.
- Laat ons niet te lang wachten en breng mijn kind veilig op zijn plaats.
- Wij willen alles voor de kinderen doen, maar onze basisschool heeft ook zijn grenzen.
- Ook de medewerkers moeten de omslag maken van doelgroep financiering naar financiering op onderwijsbehoefte. De gevolgen daarvan betekenen een cultuuromslag. Daar moet gepaste aandacht voor zijn.
- Afschaffen van preventieve begeleiding is het domste wat cluster 2 kan doen.
- Weten jullie wel met hoeveel verschillen wij in ons samenwerkingsverband rekening moeten houden?
- Voor de verbinding van SO en regulier: organiseer studiedagen waarbij medewerkers werkbezoeken brengen aan regulier onderwijs en andersom.

Stichting Siméa

De Stichting Siméa behartigt de belangen van instellingen die onderwijs en diensten verlenen aan leerlingen die doof of slechthorend zijn en/of ernstige spraak/taalstoornissen hebben. Meer informatie: www.simea.nl. Op de website staan de tot nu toe verschenen nieuwsbrieven Pasklaar, een brochure en verschillende notities over Passend Onderwijs.

Commissie van Onderzoek krijgt **andere taken** dan huidige Commissie voor de Indicatiestelling

De Wet op het Passend Onderwijs schrijft cluster 2 instellingen voor een Commissie van Onderzoek (CvO) op te zetten. Deze commissie bepaalt of een leerling wordt toegelaten, maar ook wat zijn of haar onderwijsbehoefte is.

De taak van de CvO is anders dan die van de huidige Commissie voor de Indicatiestelling (CvI). De CvI is een onafhankelijke commissie verbonden aan een Regionaal Expertise Centrum en beoordeelt alle gegevens van een leerling waarna ze besluit of er wel of niet een beschikking komt. Als er een positieve beschikking is, kunnen ouders kiezen voor het speciaal onderwijs of het regulier onderwijs met een rugzakje. De huidige systematiek van een onafhankelijke CvI schept een grote afstand tussen de context van het kind en de beoordeling. Of er een beschikking komt hangt af van de gegevens in het bestaande dossier. Het werkt 'een toeschrijven naar de gewenste situatie' door

Foto: Peter Sluiter

belanghebbenden in de hand en maakt beoordelingen minder betrouwbaar als het gaat om de werkelijkheid.

In de nieuwe situatie ziet het toelatings-traject er als volgt uit. Als een leerling op een reguliere school of voorschool zit en men vermoedt dat hij/zij baat heeft bij de expertise van cluster 2 wordt contact opgenomen met het aanmeldpunt van een cluster 2 instelling in de regio. Het is belangrijk dat dit loket bij alle professionals in deze regio bekend is. De werkgroep stelt voor dat vervolgens een trajectbegeleider (dit is een voorlopige werktitel) aan de slag gaat. Deze trajectbegeleider verzamelt alle informatie over het kind dat er is en beoordeelt welke informatie nog nodig is voor een goede indicatie. Op basis hiervan bekijkt de trajectbegeleider of het zinvol is het toelatingstraject verder in te gaan. Zo

ja, dan schrijft de trajectbegeleider een preadvies.

De nieuwe CvO bekijkt dit advies, stelt vast of het juiste beoordelingstraject is afgelegd, de juiste keuzes zijn gemaakt met betrekking tot het vervolg en zet het preadvies van de trajectbegeleiders om in een besluit. Hiermee komt een einde aan de onafhankelijke positie van de CvI. De constatering van een stoornis, de onderwijsbehoefte en de inhoud van de begeleiding wordt in de nieuwe situatie door cluster 2 zelf bepaald. Reden is dat de vertaalslag van onderwijsbehoefte naar de keuze voor een onderwijsarrangement veel kennis vraagt van het directe werkveld wat betreft de mogelijkheden. Dit betekent dat de relatie tussen stoornis en onderwijsbehoefte in de directe omgeving van het kind moet worden vastgesteld.

Overleg met ouder- en cliëntenorganisaties

Met de huidige Wet op de Expertise Centra hebben de ouders de keuze of ze hun kind naar het speciaal onderwijs sturen of naar een reguliere school met een rugzakje. Met het wetsvoorstel Passend Onderwijs komt die mogelijkheid te vervallen en krijgt een leerling een passend onderwijsarrangement toegekend. Siméa heft regelmatig overleg met de ouderorganisaties FOSS, FODOK en BOSK over de gevolgen van de nieuwe wettelijke kaders en de wijze waarop de schoolbesturen binnen Siméa hierop willen anticiperen.

Aanvullende kwaliteitsindicatoren ESM/SH/Doof en ASS-leerlingen opgesteld

Het deelproject kwaliteit heeft voor de zomer van dit jaar de deskundigheid van cluster 2 in kaart gebracht. Vragen hierbij waren: waarmee onderscheidt dit cluster zich van andere vormen van speciaal onderwijs en van het regulier onderwijs? En wat is de meerwaarde? In het deelproject zijn de doelgroepen beschreven

en is de meerwaarde van het cluster 2 onderwijs duidelijk verwoord. Vervolgens zijn voor verschillende doelgroepen doof/ slechthorend, ESM, MG, kwaliteitsindicatoren opgesteld in overleg met het veld. Onlangs zijn aanvullende extra kwaliteitsindicatoren voor het onderwijs aan leerlingen met een communicatieve

of auditieve beperking in combinatie met een Autismespectrumstoornis (ASS) beschreven. Hiervan is een intern werkdocument gemaakt dat naar alle scholen en diensten van cluster 2 is gestuurd.

Congres over Passende antwoorden

Op **12 & 13 april 2012** is het jaarlijkse **Simeacongres**. Het thema is: Passende antwoorden in onderwijs en zorg voor kinderen en volwassenen met een auditieve en/of communicatieve beperking.